

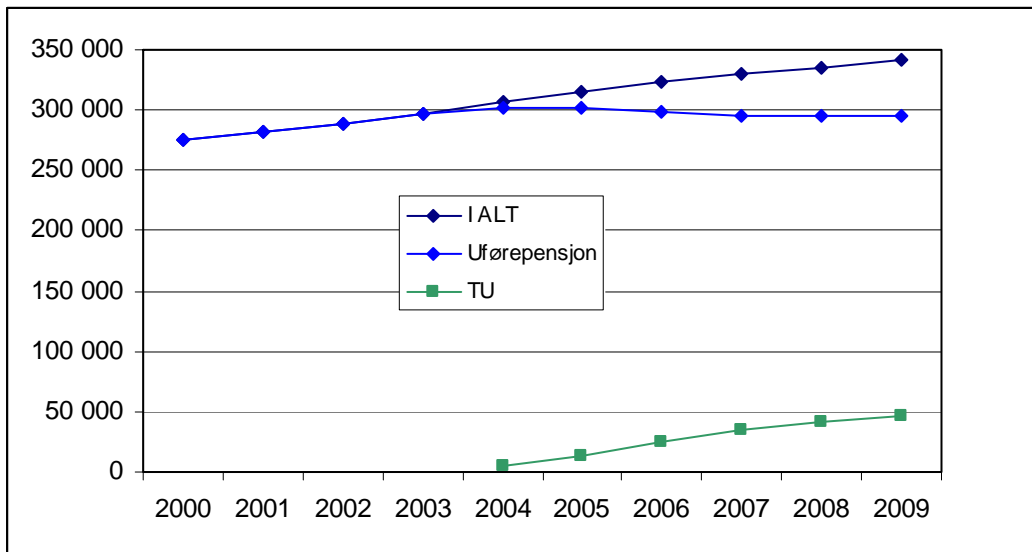
Uføreytelser pr. 30. juni 2009

Notatet er skrevet av Nina Viten, nina.viten@nav.no, 25.08.2009.

Antall uføre øker svakt

Økningen i antall mottakere av uføreytelser¹ fortsetter. Pr. 30.06.2009 var 341 425 personer mottakere av uføreytelser. Dette tilsvarer en økning på 5 629 personer, eller 1,7 prosent fra utgangen av juni 2008. Økningen fra 30.06.2007 til 30.06.2008 var på 5 361 personer, eller 1,6 prosent. Figur 1 viser utviklingen i antallet uføre pr. 30.06.2000 til 30.06.2009, og fordelingen mellom tidsbegrenset uførestønad (TU) og uførepensjon (UP).

Figur 1. Antall personer med uføreytelser pr. 30.06.2000-30.06.2009.

Kilde: NAV.

Fra 30.06.2008 til 30.06.2009 økte antallet på tidsbegrenset uførestønad med 5 858 personer. Samtidig ble antallet mottakere av uførepensjon redusert med 229 personer. Andelen som fikk tidsbegrenset uførestønad av totalt antall uføremottakere er 13,6 prosent pr. 30.06.2009. Pr. 30.06.2008 var andelen 12,1 prosent. Aldersgruppen med størst andel TU mottakere av totalt antall mottakere av uføreytelser er de mellom 30 og 34 år. 40,3 prosent av uføremottakerne i denne aldersgruppen var mottakere av tidsbegrenset uførepensjon. Blant mannlige uføremottakere var 11,1 prosent TU-mottakere, blant kvinnelige uføremottakere var 15,5 prosent TU-mottakere.

Nytt saksbehandlings- og statistikkssystem

I midten av desember 2008 ble ny saksbehandlingsløsning for pensjon (PESYS) tatt i bruk i NAV. Samtidig ble det innført nytt statistikkssystem. Fram til og med 2008 ble datagrunnlaget trukket ut fra Det Sentrale Folketrygdsystemet (DSF) i NAV ved utgangen av hver måned. Fra og med 2009 hentes datagrunnlaget fra PESYS over i NAV datavarehus. Ved overgangen til den nye løsningen ble det gjort noen endringer i datagrunnlaget. For uførestatistikken medførte dette at foreløpig uførestønad er tatt inn i statistikken over mottakere av uførepensjon og dermed også uføre samlet. Pr. 30.06.2009 mottok 371 personer foreløpig uførestønad.

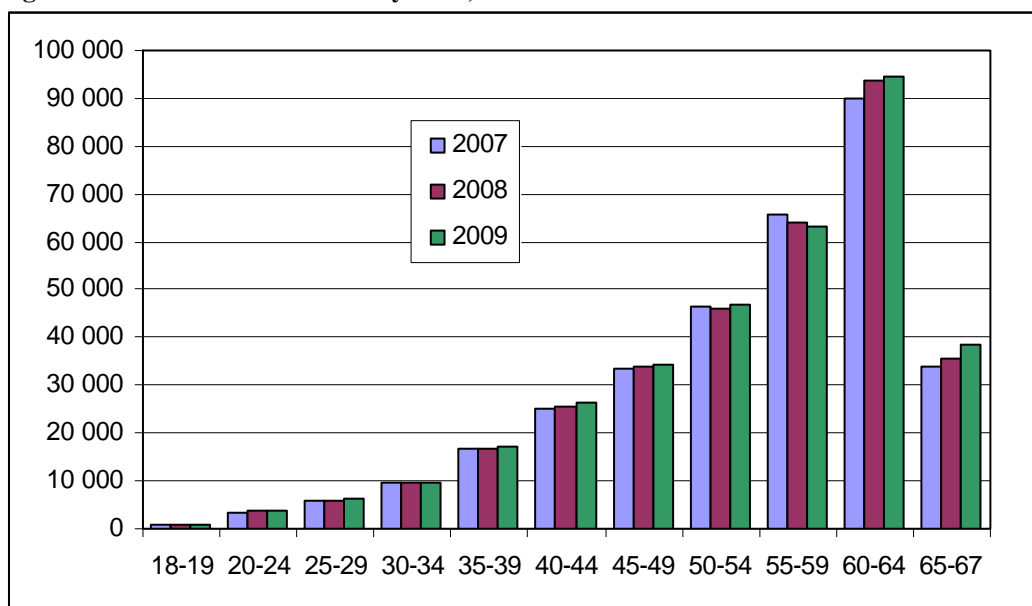
¹ Uføreytelse er et samlebegrep for tidsbegrenset uførestønad (TU) og varig uførepensjon (UP).

Alder og kjønn

Den største økningen i antall mottakere av uføreytelser finner vi i aldersgruppen 65-67 år, som økte med 2 965 personer fra 30.06.2008 til 30.06.2009. Dette tilsvarer en 8,4 prosents økning. Året før var økningen størst i aldersgruppen 60-64, som fra 30. juni 2007 til 30. juni 2008 økte med 3 868 personer. Dette er en økning på 4,3 prosent. Aldersgruppen 55-59 år hadde en nedgang i antall mottakere på 847 personer fra 30.06.2008 til 30.06.2009. Denne gruppen hadde også en nedgang året før.

Den største prosentvise økningen var i aldersgruppen 18-19 år, med en økning på henholdsvis 11,1 prosent. Den høye prosentvise økningen er delvis grunnet at det er så få personer i aldersgruppen. Små økninger i antall slår derfor sterkt ut i prosentveksten. Antallet uføremottakere i aldersgruppen er 954 personer pr. 30.06.2009. Figur 2 viser antallet uføre i de forskjellige aldersgruppene de siste tre årene.

Figur 2. Antall mottakere av uføreytelser, etter alder. Pr. 30.06.2007-30.06.2009

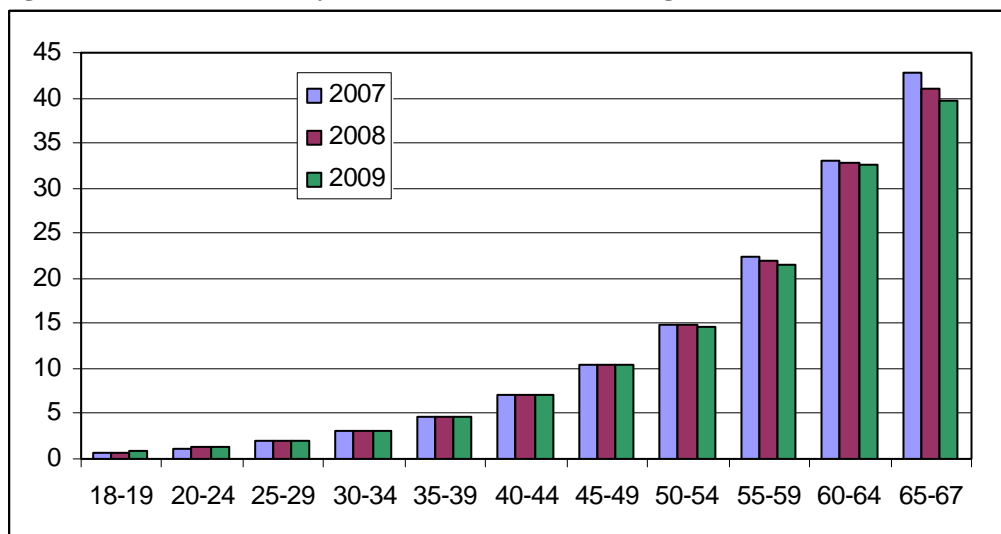

Kilde: NAV.

Fra 30.06.2008 til 30.06.2009 har andelen mottakere av uføreytelser i befolkningen² holdt seg på 11,0 prosent. Også innenfor aldersgruppene er andelen stabil. Aldersgruppene 18 til 19 år, 30 til 34 år og 35 til 39 år øker med 0,1 prosentpoeng. Det har vært en reduksjon i aldersgruppene fra 50 til 67. Aldersgruppen 65 til 67 år reduseres mest, med en reduksjon på 1,3 prosentpoeng. Figur 3 viser andelen uføremottakere i befolkningen i de forskjellige aldersgruppene de siste tre årene.

² Befolkningen i alderen 18-67 år. 11/12 av 18-åringene og 1/12 av 67-åringene er inkludert.

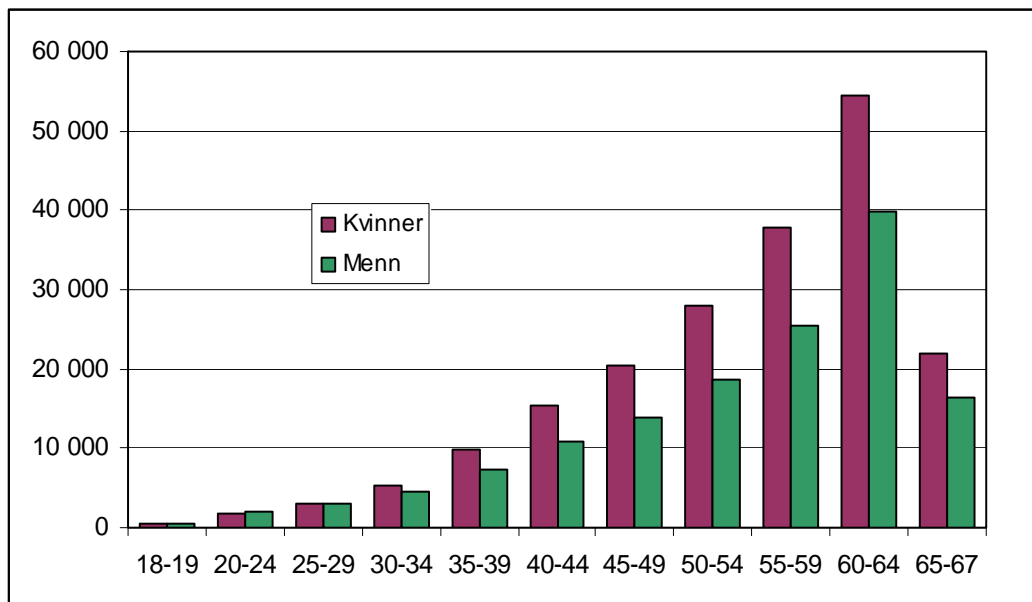
Figur 3. Mottakere av uføreytelser som andel av befolkningen, etter alder. Pr. 30.06.2007-30.06.2009

Kilde: NAV.

Ved utgangen av juni 2009 var 198 514 kvinner, og 142 911 menn mottakere av uføreytelser. Dette er en økning for kvinner på 4 221 personer eller 2,2 prosent fra 30.06.2008 til 30.06.2009, og en økning for menn på 1 408 personer eller 1,0 prosent. For både menn og kvinner var økningen størst i aldersgruppen 65-67 år. For kvinner økte denne gruppen med 1 859 personer eller 9,2 prosent, og for menn økte den med 1 106 personer, som utgjør en vekst på 7,2 prosent. I de tre yngste aldersgruppene var det flere menn enn kvinner, mens i alle andre aldersgrupper var det flere kvinner. Ved utgangen av juni 2009 var 58,1 prosent av alle mottakere av uføreytelser kvinner. Figur 4 viser forskjeller i aldersfordelingen av uføremottakere for menn og kvinner ved utgangen av juni 2009.

Figur 4. Antall mottakere av uføreytelser, etter kjønn og alder. Pr 30.06.2009

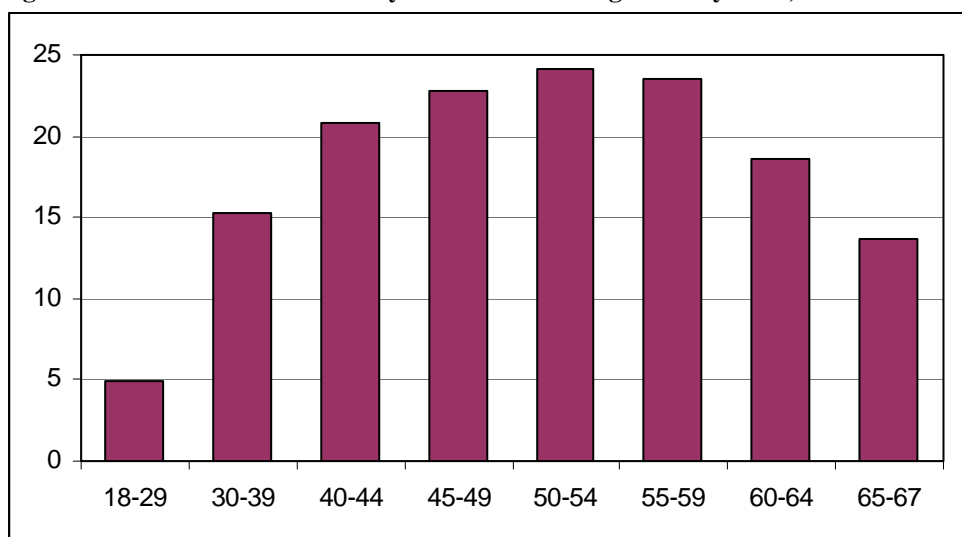

Kilde: NAV.

19,6 prosent av totalt antall uføremottakere var mottakere av graderte uføreytelser pr. 30.06.2009. Pr. 30.06.2008 mottok 20,1 prosent av totalt antall uføremottakere graderte ytelser. Aldersgruppene med

høyest andel mottakere av graderte ytelse er aldersgruppene 45 til 49 år, 50 til 54 år og 55-59 år. Henholdsvis 22,8 prosent, 24,1 prosent og 23,6 prosent av totalt antall mottakere i disse aldersgruppene mottok graderte uføreytelser. Flere kvinner enn menn mottar også graderte ytelse. Ved utgangen av juni 2009 mottok 23,2 prosent av kvinnelige og 14,6 prosent av mannlige uføremottakere graderte uføreytelser. Figur 5 viser andelen av totalt antall uføremottakere i de forskjellige aldersgruppene som er mottakere av graderte uføreytelser.

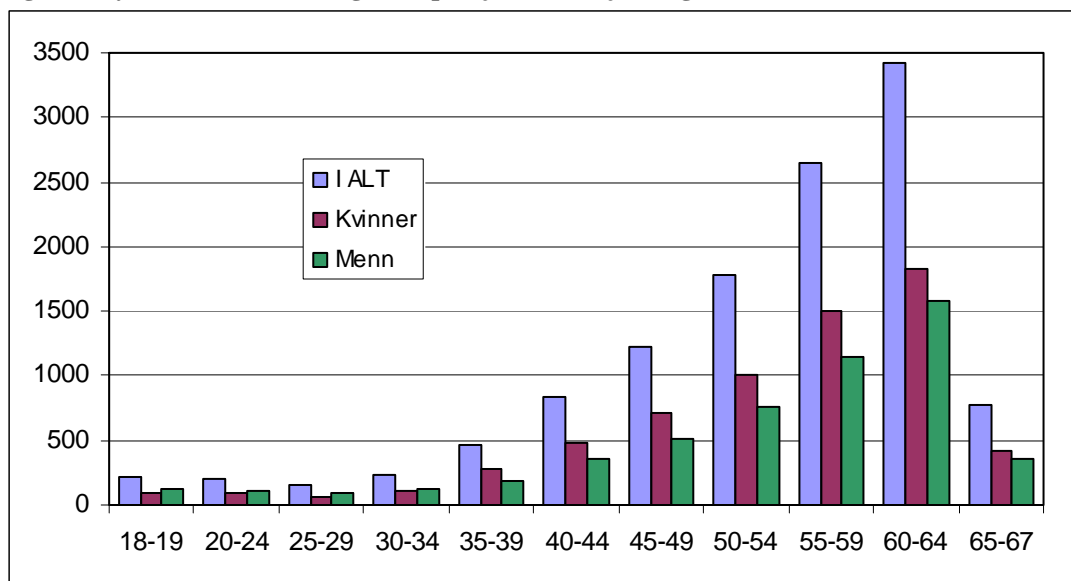
Figur 5. Andel mottakere av uføreytelser som mottar graderte ytelse, etter alder. Pr 30.06.2009

Kilde: NAV.

6 580 nye kvinner, og 5 372 nye menn mottok uførepensjon i løpet av første halvår 2009. For begge kjønn er det en økning i tilgangen fra første halvår 2008. I løpet av første halvår 2009 mottok 11 952 nye personer uførepensjon. Dette var en økning på 8,2 prosent fra første halvår 2008, da 11 046 nye personer ble uførepensjonister. For begge kjønn var tilgangen størst i aldersgruppen 60 til 64 år, og total tilgang i denne aldersgruppen var 3 417 personer. I de yngre aldersgrupper er tilgangen noe høyere for menn enn for kvinner, mens i de eldre aldersgrupper er tilgangen høyere for kvinner. Figur 6 viser antall nye mottakere av varig uførepensjon fordelt på kjønn og alder i løpet av første halvår 2009.

Figur 6. Nye mottakere av varig uførepensjon, etter kjønn og alder. 1. halvår 2009

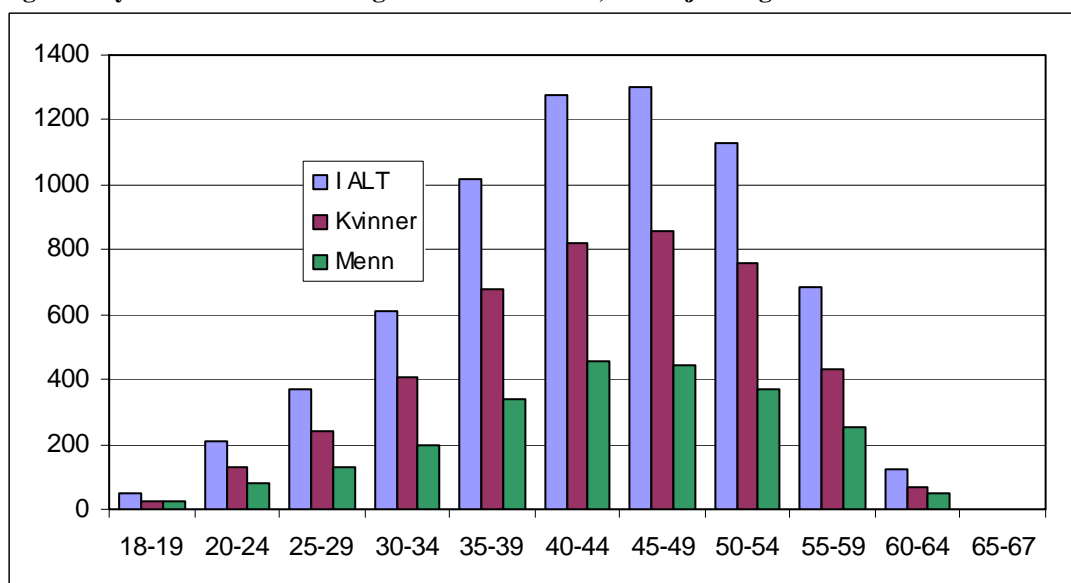

Kilde: NAV.

I løpet av første halvår 2009 mottok 6 776 nye personer tidsbegrenset uførestønad. Det er en økning på 8,2 prosent sammenliknet med første halvår 2008, da 6 264 nye personer ble mottakere av tidsbegrenset uførestønad.

4 428 nye kvinner, og 2 348 nye menn mottok tidsbegrenset uførestønad i løpet av første halvår 2009. Dette er en økning i tilgangen for både kvinner og menn sammenliknet med første halvår 2008. For kvinner var tilgangen størst i aldersgruppen 45-49 år, med en tilgang på 859 personer. For menn var tilgangen størst i aldersgruppen 40 til 44 år, med en tilgang på 458 personer. Tilgangen til tidsbegrenset uførestønad er høyere for kvinner, enn for menn i alle aldersgrupper utenom 18 til 19 år. Figur 7 viser antall nye mottakere av tidsbegrenset uførestønad fordelt på kjønn og alder.

Figur 7. Nye mottakere av tidsbegrenset uførestønad, etter kjønn og alder. 1. halvår 2009

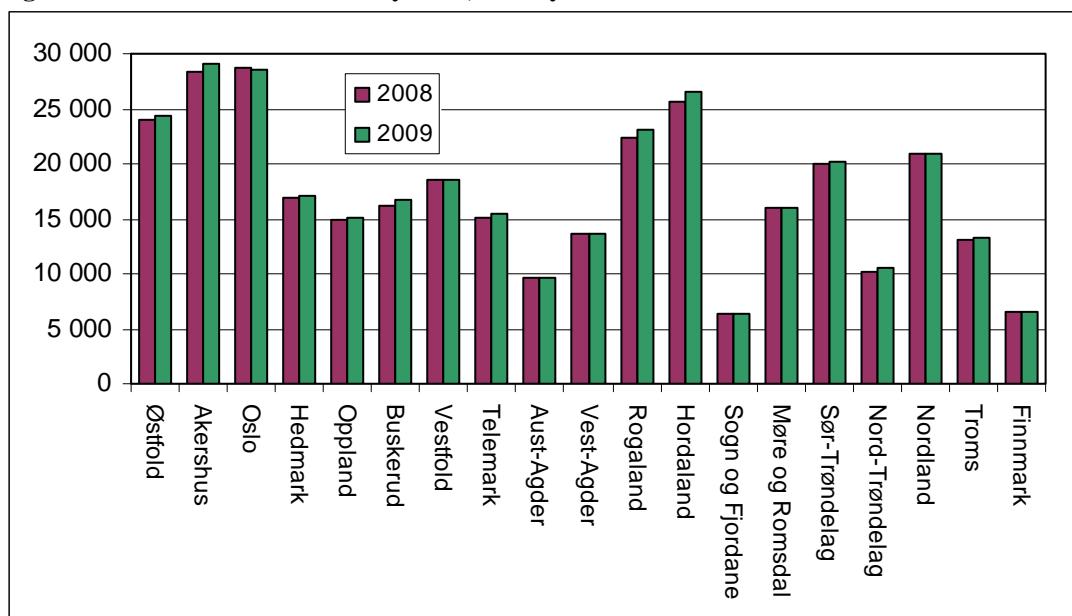
Kilde: NAV.

Merk! Nye mottakere av uførepensjon og nye mottakere av tidsbegrenset uførestønad kan ikke summeres til totalt tilgang til uføreytelser. Dette er fordi mange av de nye mottakerne av uførepensjon kommer direkte fra tidsbegrenset uførestønad, og regnes ikke som nye mottakere av uføreytelser.

Fylke

Akershus hadde flest mottakere av uførestønad med 29 149 mottakere pr 30.06.2009, som er en økning på 738 personer siden 30.06.2008. Oslo og Vest-Agder har hatt en liten nedgang siden i fjor. Hordaland hadde størst vekst i antall med 949 flere uføremottakere enn 30.06.2008. Sogn og Fjordane hadde lavest antall mottakere med 6 387 pr. 30.06.2009. Hordaland hadde også den største veksten i prosent. Antall uføremottakere her vokste med 3,7 prosent fra 30.06.2008 til 30.06.2009. Størst reduksjon hadde Oslo med 0,6 prosent færre mottakere enn i fjor. Figur 8 viser uføremottakere i fylkene de to siste årene.

Figur 8. Antall mottakere av uføreytelser, etter fylke. Pr 30.06.2008-30.06.2009

Kilde: NAV.

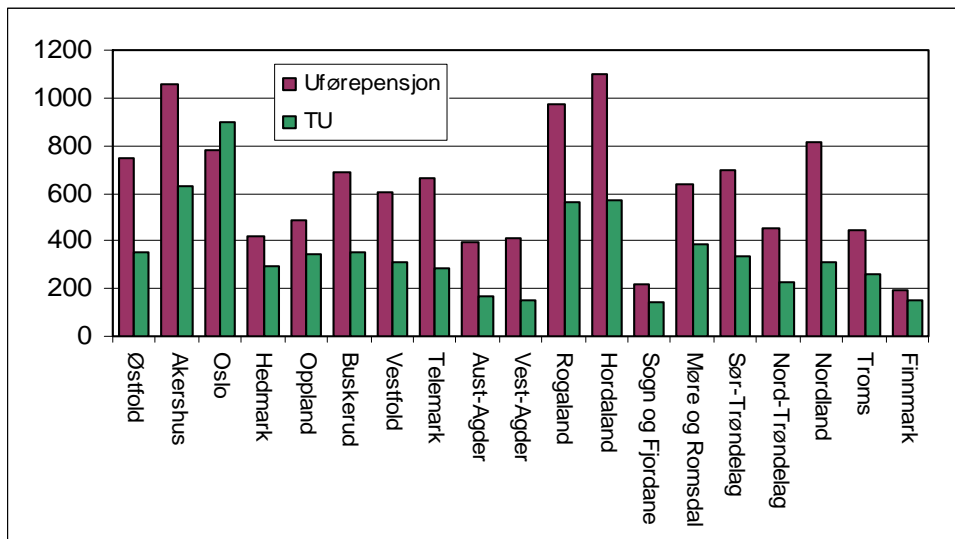
Figur 8 viser tilgangen til tidsbegrenset uførestønad og varig uførepensjon fordelt på fylke i løpet av første halvår 2009. Størst økning i tilgangen til varig uførepensjon i første halvår 2009 sammenliknet med første halvår 2008 har det vært i Rogaland. Her mottok 311 flere nye personer uførepensjon i løpet av første halvår 2009 enn første halvår 2008. Størst økning i prosent var det også i Rogaland, med 46,9 prosent flere nye uførepensjonister enn i fjor. Størst reduksjon i tilgangen har det vært i Finnmark. Tilgangen i Finnmark gikk ned med 52 personer sammenliknet med samme periode i fjor. Størst prosentvis reduksjon var det også i Finnmark, hvor 21,6 prosent færre nye personer mottok uførepensjon i løpet av første halvår i år enn fjor.

Størst økning i tilgangen til tidsbegrenset uførestønad i første halvår 2009 sammenliknet med første halvår 2008 har det vært i Oslo. Her mottok 246 flere nye personer tidsbegrenset uførestønad i løpet av første halvår 2009 enn første halvår 2008. Størst økning i prosent har det vært i Troms, med 84,3 prosent flere nye uførepensjonister enn i samme periode i fjor. Størst reduksjon i tilgangen var det i Akershus. Her gikk tilgangen ned med 154 personer sammenliknet med samme periode i fjor. Vest-Agder hadde den største prosentvise reduksjon, 49,2 prosent færre nye personer mottok tidsbegrenset

uførestønad i løpet av første halvår i år enn fjor. Figur 9 viser antall nye mottakere av uførepensjon og tidsbegrenset uførestønad fordelt på fylkene.

Merk! Endringer i tilgangstall må ses i sammenheng med oppbygging og nedbygging av restanser i hvert av fylkene.

Figur 9. Nye mottakere av uføreytelser, etter ytelse og fylke. Pr 30.06.2009

Kilde: NAV.